

مقابله با کرونا غیر از دقت، پول هم می خواهد

افزایش ۵۰ درصدی هزینه بهداشت خانواده ها در سال کرونا

و تشدید فشار کرونا از افزایش ۵۰ درصدی هزینه های درمانی خانوارهای کشور تا پایان سال جاری سخن گفت. از آنجایی که آمارهای اعلام شده در مرکز آمار میانگین تعداد نفرات خانوارها را ۴ نفر در نظر می گیرد، از همین تعداد برای برآورد هزینه ها در سال سخت ۹۹ استفاده می کنیم. یک خانواده ۴ نفره سوا از هزینه های مرسوم و معمول بهداشتی و درمانی که خواهد داشت و درصد آن در سال های اخیر از کل هزینه اش حدود ۱۰ درصد بوده است، در سال جاری نیاز به موارد خاص درمانی و تجهیزاتی برای رعایت دستورالعمل های مقابله با کرونا خواهد داشت. براساس توصیه های بهداشتی هر ماسک معمولی نیازمند تعویض روزانه بوده و یک خانواده ۴ نفر در ماه حداقل نیازمند ۶۰ ماسک (کاهش ۵۰ درصدی ترک خانه) خواهد بود که میانگین قیمت آنها حدود ۷۰ هزار تومان است. پس تنها با فرض ثابت ماندن قیمت ها هزینه ماسک حدود ۸۲۰ هزار تومان در سال برای یک خانوار خواهد بود. استفاده از الکل نیز چندان ارزان نخواهد بود چراکه براساس مشاهدات میدانی و لیست فروش فروشگاه های آنلاین، قیمت یک لیتر الکل ۸۵ درصد حدود ۷۰ هزار تومان خواهد بود. با احتساب آنکه هر خانوار ۴ نفره برای هر دوماه نیازمند یک لیتر الکل باشد می توان پیش بینی کرد حداقل ۵۰۰ هزار تومان نیز برای سال جاری جهت استفاده از مواد ضد عفونی لام است. سواى اینها هزینه هایی برای خرید داروهای تقویتی، سرماخوردگی (بیشتر از سالیان پیش) و از همه مهم تر تست های کرونا در زمان ابتلا یا مشکوک بودن نیز ضمیمه هزینه های ماسک و الکل خواهد بود. بنابراین یک خانوار چهارنفره در سال ۹۹ و براساس قیمت های موجود برای رعایت همه توصیه های بهداشتی هزینه ای حدود یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان خواهد داشت. این درحالی است که با احساب میانگین افزایش هزینه های بهداشتی و درمانی خانوارهای شهری طی سال های ۹۶، ۹۷ و ۹۸ به رقم ۱۹ درصد خواهیم رسید. در نتیجه اگر رشد ۱۹ درصدی را به عنوان رشد مرسوم هزینه های بهداشتی در مواقع توری دنظر بگیریم، براساس رقم هزینه های بهداشتی سال گذشته به عدد ۵ میلیون و ۶۳۰ هزار برای سال جاری خواهیم رسید که این رقم با احتساب هزینه های ناشی از کرونا که حدود یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان در نظر گرفته شد به ۷ میلیون و ۱۳۰ هزار تومان خواهد رسید و رشد بی سابقه ۵۰ درصدی را به ثبت خواهد رساند.

به جای کمک ارزی به بورس، بودجه درمانی را بدهید

با توجه به تخمین های سرانگشتی که در قسمت قبل بحث شد، می توان از افزایش یک تا چند درصدی هزینه های بهداشت و درمان از کل هزینه های خانوارها صحبت کرد. این نسبت که در طول ۷ سال اخیر حدود ۱۰ درصد بوده است با وجود شرایط کنونی و در پایان سال ۹۸ بعید نیست که حدود ۱۲ تا ۱۵ درصد باشد. علاوه بر اینها زمزمه برداشته شدن ارزهای ۴۲۰۰ تومانی در بخش درمان ممکن است شوک جدیدی به این بخش باشد. به همین دلیل ضروری است که در چنین سالی برای حمایت از اقشار خاص و طبقات مختلف جامعه در بخش بهداشت و درمان نیاز به سیاست ها و البته جدیت بیشتری خواهیم بود. براساس اعلام سعید نمکی، وزیر بهداشت تنها ۲۷ درصد از یک میلیارد دلار صندوق توسعه ملی به این بخش تزریق شده که براساس دلار ۲۸ هزار تومانی حدود ۷ هزار میلیارد خواهد بود. این درحالی است که همین دولت برای حفظ اموال ۸ میلیون سرمایه گذار بورسی تنها در یک فقره ۱۰ تا ۱۵ هزار میلیارد از صندوق توسعه ملی به آن تزریق کرد و نه تنها ذات بازار سهام را زیرسوال برده، بلکه جان ۸۰ میلیون نفر را بی اهمیت تر از اموال ۸ میلیون نشان داده است.

ثروتمندان ایرانی ۸ برابر فقرا برای سلامتی هزینه می کنند

همان طور که گفته شد داده های آماری نشان می دهند هزینه های بهداشت و درمان حدود ۱۰ درصد از کل هزینه های خانوارها را در سال ۹۸ تشکیل داده اند. این نسبت تا حدود زیادی بین همه دهک ها برقرار است و هر ۱۰ دهک اقتصادی کشور بین ۹ تا ۱۱ درصد از هزینه های خود را صرف هزینه های درمانی می کنند. هرچند این نسبت بین همه دهک ها به هم نزدیک بوده اما به دلیل تفاوت هزینه ای بین دهک ها، رقم آن متفاوت است. به عنوان نمونه خانوارهای دهک اول ۱۰ درصد از کل هزینه های ۱۶ میلیون و ۳۰۰ هزار تومانی خود را که برابر با یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان است، صرف هزینه های درمانی و بهداشتی می کنند. از آن طرف خانوارهای دهک دهم ۱۱ درصد از هزینه های ۱۱۴ میلیون تومانی خود را که حدود ۱۳ میلیون تومان است به بخش بهداشتی اختصاص می دهند. این آمارها نشان می دهند دهک دهم تقریباً ۸ برابر دهک اول هزینه های بهداشتی داشته است. با فرض هزینه یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومانی ناشی از کرونا، دهک اول باید به اندازه کل هزینه درمانی سال پیش خود هزینه دستورالعمل های بهداشتی در سال جاری کند. البته وضعیت برای ۵ دهک اول جامعه به هیچ وجه مناسب نیست چراکه به هزینه های درمانی آنها که همگی پایین تر از ۴ میلیون تومان است، فقط یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان ناشی از شیوع کرونا اضافه خواهد شد. این درحالی است که افزایش قیمت ناشی از تورم و حذف ارز ترجیحی (۴۲۰۰) نیز تأثیرات به سزای خودش را خواهد گذاشت.

هزینه های درمان درحال افزایش است

بررسی متوسط انواع هزینه های سالانه یک خانوار شهری نشان می دهد که در هر سالی که افزایش هزینه کرد خانوارها با رشدی هم اندازه با تورم روبه رو نبوده، در سال بعدی عقب افتادگی خود را جبران کرده است. دلیل هماهنگ نبودن رشد هزینه های درمانی خانوارها و تورم به علت تأخیر در انتقال تورم از بازار اقلام و خدمات عمومی به بازار درمانی است چراکه در این بخش با حمایت های دولتی و ارز ترجیحی معمولاً سعی بر رشد کمتر قیمت ها بوده است، اما در عمل این اتفاق نیفتاده و صرفاً با تأخیر زمانی سه ساله تورم به بازار دارو و درمان نیز کشیده شده است. به عنوان نمونه رشد هزینه های درمان خانوارهای شهری در سال ۹۵ در حدود منفی یک درصد و میزان تورم در حدود ۹ درصد بوده است. در سال ۹۶ هزینه های درمان جهشی ۲۷ درصدی پیدا می کند در صورتی که تورم در حدود ۹ درصد باقی می ماند. در سال ۹۸ اما در بخش درمان رشد ۱۰ درصدی و در افزایش سطح قیمت کالاها افزایش ۴۱ درصدی مشاهده شده است. با وجود این مساله و همچنین شیوع ویروس کرونا از ابتدای سال و از طرفی زمزمه های برداشت ارز ۴۲۰۰ تومانی در بخش درمان می توان انتظار افزایش سنگین قیمت ها و همچنین افزایش هزینه کرد خانوارها را در این بخش داشت.

رشد ۵۰ درصدی هزینه های درمانی با تشدید کرونا

بر اساس آمارهای ارائه شده، مجموعه هزینه کرد خانوارهای شهری و روستایی کشور در سال هایی که اقتصاد با رکود، افزایش قیمت ها و... روبه رو بوده، رشد ۲۰ تا ۲۵ درصدی را تجربه کرده است. از آنجایی که در سال جاری افزایش قیمت بیش از پیش احساس شده و تورم به همه بازارها سرایت کرده و همچنین انتظارات تورمی همچنان بالاست نمی توان انتظار پایین تر از این را داشت. نکته حائز اهمیت اما نقش هزینه های بهداشتی و درمانی خانوارها در این سال خاص خواهد بود، چراکه شیوع ویروس کرونا و الزام استفاده از تجهیزات پزشکی همچون ماسک، الکل و... احتمالاً هزینه های درمانی را با رشد بیشتری نسبت به پارسال به سمت بالا حرکت دهد. با یک حساب و کتاب سرانگشتی می توان با وجود افزایش قیمت ها

وضعیت هزینه های بهداشتی و درمانی دهک های مختلف در سال ۹۸ و نسبت آن به کل هزینه ها (ارقام به تومان)					
عنوان	هزینه های غیرخوراکی	هزینه های خوراکی	کل هزینه ها	هزینه های بهداشت و درمان	نسبت هزینه های بهداشت و درمان به کل هزینه ها (درصد)
کل	۳۵,۶۸۵,۰۰۰	۱۱,۷۵۲,۹۰۰	۴۷,۴۳۷,۹۰۰	۴,۹۶۴,۹۰۰	۱۰
دهک اول	۱۰,۵۰۸,۷۰۰	۵,۸۳۵,۹۰۰	۱۶,۳۴۴,۶۰۰	۱,۵۴۰,۹۰۰	۹
دهک دوم	۱۶,۸۸۷,۷۰۰	۸,۴۷۵,۹۰۰	۲۵,۳۶۳,۶۰۰	۲,۲۹۰,۸۰۰	۹
دهک سوم	۱۹,۵۸۵,۵۰۰	۹,۱۵۳,۵۰۰	۲۸,۷۳۹,۰۰۰	۲,۸۱۳,۵۰۰	۱۰
دهک چهارم	۲۲,۱۸۶,۶۰۰	۱۰,۰۷۲,۱۰۰	۳۲,۲۵۸,۷۰۰	۲,۹۶۱,۰۰۰	۹
دهک پنجم	۲۶,۹۸۴,۱۰۰	۱۰,۹۵۶,۷۰۰	۳۷,۹۴۰,۸۰۰	۳,۹۹۶,۶۰۰	۱۱
دهک ششم	۳۰,۷۲۲,۱۰۰	۱۱,۷۴۸,۰۰۰	۴۲,۴۷۰,۱۰۰	۴,۱۹۵,۵۰۰	۱۰
دهک هفتم	۳۶,۵۲۳,۰۰۰	۱۳,۰۲۲,۵۰۰	۴۹,۵۴۴,۸۰۰	۵,۶۴۵,۸۰۰	۱۱
دهک هشتم	۴۳,۳۶۴,۷۰۰	۱۳,۸۶۴,۲۰۰	۵۷,۲۲۸,۹۰۰	۶,۰۶۰,۷۰۰	۱۱
دهک نهم	۵۴,۸۶۵,۵۰۰	۱۵,۱۹۵,۲۰۰	۷۰,۰۶۰,۷۰۰	۷,۳۴۸,۴۰۰	۱۰
دهک دهم	۹۵,۲۶۸,۴۰۰	۱۹,۲۱۳,۳۰۰	۱۱۴,۴۸۱,۷۰۰	۱۲,۸۰۲,۵۰۰	۱۱

هزینه‌های بهداشتی و درمانی خانوارهای شهری طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۸					
سال	هزینه کل شهری (تومان)	نسبت هزینه‌های بهداشت و درمان خانوارهای شهری به کل هزینه‌ها (درصد)	هزینه‌های بهداشت و درمان خانوارهای شهری (تومان)	رشد هزینه سالانه بهداشت و درمان خانوارهای شهری	نرخ تورم
۹۰	۱۳,۲۷۱,۶۰۹	۸	۱,۰۶۱,۷۲۹	۴۸-	۲۲
۹۱	۱۶,۴۲۸,۰۶۲	۱۶	۲,۶۲۸,۴۹۰	۱۴۸	۳۱
۹۲	۲۰,۶۰۳,۴۲۴	۱۰	۲,۰۶۰,۳۴۲	۲۲-	۳۵
۹۳	۲۳,۴۸۶,۵۰۰	۱۰	۲,۳۴۸,۶۵۰	۱۴	۱۶
۹۴	۲۶,۲۳۹,۷۰۰	۱۱	۲,۸۸۶,۳۶۷	۲۳	۱۲
۹۵	۲۸,۴۸۲,۰۰۰	۱۰	۲,۸۴۸,۲۰۰	۱-	۹
۹۶	۳۲,۹۵۲,۵۰۰	۱۱	۳,۶۲۴,۷۷۵	۲۷	۱۰
۹۷	۳۹,۳۲۲,۷۰۰	۱۱	۴,۳۲۵,۴۹۷	۱۹	۲۱
۹۸	۴۷,۴۳۹,۷۰۰	۱۰	۴,۷۴۳,۹۷۰	۱۰	۴۱

هزینه‌های بهداشتی و درمانی خانوارهای روستایی طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۸					
سال	هزینه کل روستایی (تومان)	نسبت هزینه‌های بهداشت و درمان خانوارهای روستایی به کل هزینه‌ها (درصد)	هزینه‌های بهداشت و درمان در خانوارهای روستایی (تومان)	رشد هزینه سالانه بهداشت و درمان خانوارهای روستایی (درصد)	نرخ تورم
۹۰	۸۳۹۷۳۰۹	۴	۳۳۵۸۹۲	-۵۹	۲۲
۹۱	۱۰۸۱۸۷۶۷	۱۶	۱,۷۳۱,۰۰۳	۴۱۵	۳۱
۹۲	۱۳۱۴۲۶۱۰	۸	۱,۰۵۱,۴۰۹	-۳۹	۳۵
۹۳	۱۳۸۵۲۸۰۰	۸	۱,۱۰۸,۲۲۴	۵	۱۶
۹۴	۱۴۶۹۸۳۰۰	۱۰	۱,۴۶۹,۸۳۰	۳۳	۱۲
۹۵	۱۵۶۹۰۷۰۰	۱۰	۱,۵۶۹,۰۷۰	۷	۹
۹۶	۱۷۸۶۷۰۰۰	۱۰	۱,۷۸۶,۷۰۰	۱۴	۱۰
۹۷	۲۱۴۴۷۲۰۰	۱۱	۲,۳۵۹,۱۹۲	۳۲	۲۱
۹۸	۲۶۱۰۰۶۰۰	۱۰	۲,۶۱۰,۰۶۰	۱۱	۴۱